

Iz slovenačke toponomastike.

P. Skok.

I.

G. Pircheggerova studija¹ sadrži više negoli se u samom naslovu kaže. Poslije historičkoga uvoda, u kojem nas obavještuje o etnografskim odnosima u historiji, u koliko su važni za t. zv. toponomastičku stratigrafiju zemalja, gdje su nekada bili alpski Sloveni, autor daje četiri toponomastička rječnika. Prvi, najveći, sadrži slovenske toponime, drugi nejasne, treći njemačka mjesna imena, koja još potrebuju objašnjenja, i četvrti antička imena.

Da bi pokazao, kako uzlazni i silazni ton odlučno djeluje u njemačkom dialektu doline Murice, on daje ponajprije prilično detaljnu fonetiku ovoga dialekta.

Ova fonetika služi kao uvod u sedmi dio radnje, gdje razlaže, kako su slovenski glasovi toponomastičkoga materijala bili adaptirani njemačkom izgovoru („Eindeutschung“).

U osmom dijelu tretira generalna toponomastička pitanja, koja linguistu interesuju: toponomastičke složenice, mijenjanje same osnove, imena za jelo i životinje kao mjesna imena, kako čisto lično ime protiv slovenskoga običaja postaje mjesno, njemačku mociju mjesnog imena prema apelativu, na koji se odnosi, prevođenje u toponomastici ovih krajeva, prenošenje mjesnih imena i napokon razlaže o dočecima *-ach* i *-nitz* bez etimologične osnove. Završuje svoju temeljitu studiju sa naznakom tačaka, do kojih je Lessiak došao, studirajući koruška imena i koje prihvatiše Schnetz i Schwarz, a s kojima će on u kasnijem jednom navratu da polemiše.

¹ *Die slavischen Ortsnamen im Mürzgebiet.* (Veröffentlichungen des Slavischen Instituts an der Friedrich-Wilhelms-Universität Berlin, hg. v. Max Vasmer.) Leipzig, 1927, p. XXXI + 239. Upor. kritiku g. F. Ramovša, *Slavia*, VI., 775.—786., E. Schwarz, *ZONF*, IV., 297.—304., St. Mladenova, *Jahrbücher f. Kultur u. Gesch. der Slaven*, IV., p. 72—76.

Njegova je toponomastička studija zacijelo sa lingvističkoga gladišta potpuna. Metod mu je siguran. Svoje toponomastičke etimologije osniva, koliko je god moguće, na historijskim grafijama i na tačnom poznavanju lokalnoga izgovora. Svagdje pokazuje, da istotako sigurno vlada germanističkom kao i slavističkom stranom problema. Sedmi je dio u tome osobito poučan. Oslanjajući se na Sieversovu analizu starih slovenskih glasova, autor u tom dijelu razlaže, kako su djelovali na ponjemčavanje slovenskih imena mjesta u dolini Murice gore spomenuti njemački „Steig-“ i „Fallton“ i slovenska intonacija.

Već sada se može kazati, da g. Pircheggerov rad ide među najznamenitija toponomastička ispitivanja posljednjih godina.

Čega on u svojim studijama nije dao, jeste jedino to, što sve možemo da saznamo iz slovenskih imena, koje je sabrao, u pogledu načina slovenskoga naseljavanja ovih krajeva („Siedlungsgeschichte“), u pogledu obrađivanja tla, materijalne kulture i pravnog uređenja, biljne geografije, zoologije i t. d. Sva se ova sinteza ima istom da stvori, nakon što se provjere njegove etimologije, jer se samo sa utvrđenim etimologijama toponomastičkoga materijala može da operiše u kulturno-historijskim pitanjima.

Prije negoli dadem neka kulturno-historijska opažanja na osnovu imena mjesta, što ih je autor studirao, nameće mi se dužnost, da promotrim etimologije, za koje držim, da nijesu ispravne. Slijediću autora od broja do broja.

16. Nije vjerovatno, da *Plischaf* (a. 1426) potječe od **plěšoba*, koje bi bilo izvedeno kao *puščoba*, *tesnoba*. Od imenice *plěšb* = *plěša* „Kahlheit“ ne postoji jošte dalja apstraktna izvedenica na *-oba*. Bolje odgovara adj. *plěšav*, koji u slov. postoji pored *plešiv* (Pleteršnik). Ovaj posljednji dolazi nebrojeno puta supstantiviran u toponomastici, a dolazi i u dolini Murice, n° 14. Upor. *Plešavka* Miklosich n° 448.

17. *pöküēšš* označuje gorsko sedlo (preslop). Nikako nije **pogošta*, koja riječ nije valjda nikada postojala za „Herberge, Wirtshaus.“ Teren upućuje na predložnu složenicu sa *po(d) gvozd-ji* „po šumi.“ Upor. *Podgozdje* Unterwald (Koruška) Miklosich n° 142 i glede *zdvj* > ž > njem. š: *Go'sitz* < *gvozd* + *iv* + *ica*, n° 153.

23. *Pölántzer* (a. 1600) može biti i njem. izvedenica od **po'anica*.

29. *Parschlug* ne će biti od lok. *Porsī lokvē*, gdje je prvi elemenat adj. od sasvim nepotvrđenog imena, nego je to *Prvša* od *Prvislav*, koje je potvrđeno u hrv. dokumentima *Prousa* = *Prejsa* (Smičklas, *Codex IX.*, 455. a. 1329., VI., 879. a. 1280.).

34. *Prepullan* (a. 1482) i ostala imena, koja su navedena za uporedbu, ne će biti od *prěpuch* + *-lo*, nego isto što i *Prijepolje* u Sandžaku < *prěd* *pol'e*. Izvedenica na *-janin* je u tom slučaju sasvim razumljiva. Ovo mišljenje treba još verificirati ispitivanjem terena.

38. *Prewnig* (a. 1396), danas *Breuning (graben)* ne će biti **pro-nikva*, koji toponomastikum ne postoji, nego stoji u vezi sa dalm. imenom *Ervenik*, sa slov. *preriv* „Durchbruch eines Flusses (durchs Gebirge“ (Pleteršnik) + *bn* + *ik*.

49. *Pudert* (a. 1454—64), danas *Putrat*, može biti i *pod* *rate*, upor. *Hartje* u Hrvatskoj (Žumberak), u dialektu *Rti*. Ispitivanjem terena moralo bi se ovo mišljenje još verificirati. Upor. *Rad* < *rat* (n° 238).

55. *Copantz* (c. 1280—95) može biti isto što i *Kopanica* (Hrvatska), substantivirani particip, koji dolazi još u *Kopani Cer, Brijeg* Ak. Rj., V, 293. Ovo bi trebalo još dodati uz autorove inače ispravne uporedbe.

59. *Krelhof* (a. 1498) < *kral'* može da ide također u djelomično prevedena mjesna imena, koja pominje autor str. 231 c.

67. *Taurisgraben* ne sadrži sufiksa *-ez* u izvedenici od *tur*, jer ovaj služi za stvaranje apstrakta, koji rjeđe dolaze u imenima mjesta. Možda se prije ima pomišljati na lokativ adjektiva *tur**scē*, tako da bi i ovo mjesno ime bilo djelomično prevedeno kao i *Krelhof*.

73. *Dobrain* označuje dolinu. Zato je vjerovatnije mišljenje Vasmerovo, koji izvodi ovo ime od pl. *dobrane* od *dob(b)rb* „Schlucht, Tal,“ sve ako se i mora primijetiti, da ovakove izvedenice glase kod Nijemaca obično u lokativu plurala na *-ach*.

74. Pod istu osnovu valja zacijelo staviti i *Debrin-Bach, Thal*. Upor. *Dabrina* u Hrvatskoj Ak. Rj., II., 217.

83. Autor uzima, da u *Trayach* postoji neetimologično *-ach* (§ 128, p. 233). Kako nema starijega historijskog oblika, nego samo danas *Trainer Berg*, nije dosta opravdan autorov nazor. Dozvoljeno je dakle sumnjati u ovo mišljenje. I ovdje može da se radi o identičnom imenu sa *Trojane*, koje Ramovš, *Hist. gram.* II., 264. uvjerljivo tumači iz *Trōd-jane* „prebivalci kraja „Trōd“ < *Atrante, Adrante* sa metatezom dentala *d — t > t — d*.¹ Glede *q > a* upor. a. 1351 *Glaboken* p. 198,

¹ Nikako se ovdje ne može raditi o pojavi kao u *Brundusium*, o čemu upor. ZONF., I., 86., kako uči Bajec, *Razprave* IV., 144., jer *nt > nd* nije potvrđeno ni u ovome imenu ni u analognim ilirskim ili mesapskim imenima (upor. *Molunat, Taranto* i t. d.) Upozorivanje na analognu albansku pojavu kod Meyer-Lübke-a p. 1054 § 52 ne

U ostalom, ime *Trojan* > *Trajanus* dolazi samo na Balkanu u pripovjetcima, ne kao lično ime.

84. *Dra^esenbach* (a. 1493), danas *Trassnitz*, vrlo je interesantan primjer, jer nam kaže, da stara potvrda sadrži djelomični prevod od **dražn^e potok^e* i da je pored toga postojao i istoznačni supstantivirani adjektiv **dražnica*. Za adj. upor. slov. *dražnat* „furchig“ (Pleteršnik) i malorusko *Nadorožna* (Miklosich, br. 85). Nikako ne treba uzeti autorovo izvođenje od imena posjednika, koje nije nigdje potvrđeno.

89. Nerazumljivo je, zašto bi bilo **dolovica* > *Dullwitz* napadna tvorba. Upor. za osnovu *dolov-* u daljim izvedenicama coll. *dol^ovje* (Pleteršnik).

107. Za *Fletschach*, *Flatschach* dostaje **Blatjach*, lok. pl. od *Blatjane*. Upor. *Blaćani* (Dalm.), Rad, knj. 224, p. 104. Ne treba pretpostavljati *Blat^očanin^e* od *blat^oca*, kako čini autor.

153. *Go^esitz* (a. 1336) ne će biti *gvoz^od^e* + dem. *-ič^e*, nego supstantivirani adjektiv *gvoz^od^e* + *j^e* sa sufiksom *-ica*. Upor. *Gôžice*, ime njiva u mome rodnom mjestu (Jurkovo Selo).

157. Villa *Graecznicz* (a. 1275) može biti i supstantivirani adjektiv od *grad^oca*, koji toponomasticum dosta puta dolazi baš u ovim krajevima (upor. br. 156). Upor. *Grač^enica* u Hrv. od 13. stolj. i *Grač^enica* u Srb. također od 13. stolj. Posljednje je supstantivirani adj. od *gračanin*.

180. (p. 47). *Irdning* je Ramovš, Hist. gram., II., 194. zacijelo bolje protumačio sa supstantiviranim adjektivom *jedl* + *in* + *ik^e*, u što je došlo suvišno *r*, o kojem autor govori p. 183, b, nego li sa **jedin^onik*, koji ne dolazi ni kao apelativ ni kao toponomastikum.

183. Nevjerovatno je, da *Lappenwald* stoji u vezi sa **alp* sa jugoslov. likvidnom metatezom, jer *alp* > *lap-* nije nigdje potvrđeno u slovenačkoj toponomastici.

184. Isto tako ne vjerujem, da je *Laechalben* od *vlach^e*, jer bi očekivali ovdje zacijelo adjektiv, dakle mjesto *ch* drugi konsonant. *Stari Vlah*, kraj u Bosni, ne može da služi kao uporedba, jer je nastao pod turskim uticajem, upor. *Karai^oflak* za Rumuniju. Upor. i glasovnu poteškoću, na koju, u ostalom, i sam autor p. 190 upućuje.

vrijedi, jer alb. pojava suvisi zacijelo sa općom novogrčkom i djelomično cincarskom. *tr* > *dr* je već romanska pojava, koju su Sloveni već zatekli, upor. patriarca > *podreka*. Metateza je prouzročena po svoj prilici umješavanjem slov. riječi *tr^od^e*.

196. *Leubenbach* (a. 1494) dobro je upoređeno sa *Loiben* i *Leoben*, ali nije dobro protumačeno sa suponiranim ličnim imenom *L'ubin̄*. Svi su ovi toponomastici adjektivi sr. roda od adj. *l'ub̄*: sr.-hrv. *luban* = *lubak* Ak. Rj., VI., 269. Kao ime rijeke dolazi i u Selškoj dolini i sa hipokorističkim sufiksom -ša: *Luša*, a. 1291 *in der Leubs*, upor. Blaznik, *Kolonizacija* i t. d., p. 22. U Dalmaciji imamo castrum *Ljuba*, adj. ž. r. od *l'ub̄*, ali i sa hipokorističkim adjektivom *lubak*: *Ljûbač*, g. *Ljûpča*, Ak. Rj., VI., 267., < *l'ub̄* + *k* + *jb*. U Macedoniji imademo ime brda u adj. n. r. od apstraktne imenice *Ljuboten*, upor. *Lubotin*¹ Ak. Rj., VI., 303. Opće je poznati primjer *L'ub* + *jane*,² t. j. etnikum od adjektivnog imena mjesta *L'ub̄* > njem. *Laibach*, slov. *Ljubljana*. Radi imena rijeke *Ljubljana*, koje je supstantivirani adjektiv *l'ub̄* + *jan* + *bn* — *ica* (= rijeka, koja pripada Ljublani, upor. *Vrnjačka reka* u Srbiji), nastade slov. fem. sg. mjesto plurala. Naznačuju se ovim izrazima mjesta ugodna za stanovanje, kolonizaciju i t. d. *Zeubenbach* ide prema ovome tumačenju u djelomične prevode.

219. *Medwisdorf* (a. 1371) nikako ne treba da bude od ličnog imena. Biće prije adjektivno mjesno ime **Medvêd̄* + *ja* kao brojne *Medvea* (Istra), *Međeđa* (Bosna).

231. *Norczpach* (c. 1400) nema zacijelo nikakove veze sa novijom našom tuđicom *nor* (slov. i kajkavsko-hrv.), nego sa glagolom *norēti* „roniti“, č. *nořiti*. Upor. *nōrac* „ronac“ i ime sela *Norčica* Ak. Rj., VIII., 229. i *ponornica*.

268. Kod *Schressshof* uzimlje autor Schwartzovo izvođenje *črēšv̄na* od starobav. **cherssa*. Ovo bi bilo moguće samo onda, ako bi i ovdje imali isti slučaj kao i u Dalmaciji, gdje je naziv za ovu medi-

¹ U *Ljubotina draga*, 15., stolj. radi se zaista o ličnom imenu *Ljubota*, koje je potvrđeno. Ak. Rj., VI., 303.

² Upor. Ramovš, *Hist. gram.*, II., p. 62., § 38., 78., 163., gdje se dobro tumači sa „prebivalci kraja **L'ub*“. Upor. istoznačni adj. *lěp̄*, n. pr. *Na lep̄ih ravneh* u Selškoj dolini (Blaznik 36). Nema nikakova razloga, da je toponomastikum *L'ub-* predсловenski, kako g. Ramovš tu nagađa. Kontrarni adjektiv toponomastički je *hudi*, n. pr. *Hudi bitek* u Hrv. i veoma često u Selškoj dolini: *Huda njiwa* i t. d., (Blaznik, *Kolonizacija* p. 41.), zatim *zao* (veoma često na Otoku Krku: *Želestfn* < *zle strane*, *Zala vala* = *zao zaliv*; isto tako često u Selškoj dolini, n. pr. *Zali log*, Blaznik, o. c. p. 29). -ša u *L'uša* može biti i komparativ, a ne hipokoristički sufiks. Kao komplemenat adjektivu *l'ub̄* mogu se zamisliti svi mogući apelativi, koji se odnose na teren.

teransku biljku posuđen i iz starodalmatinskoga: *kriješva*. Za ovakovo mišljenje i kod alpskih Slovena nema nikakvih indicija.

284. *Strecker Nick Graben* (a. 1482) po svoj je prilici kao i *Jägernik* (p. 226) slov. supstantivirani adjektiv od njemačkog ličnog imena *Strecker*, a ne od *strěcha*.

291. Kod *Selsniz* (c. 1150 i t. d.) < *želěznica* autor upućuje, da nema željeza ovdje i radi toga izvodi ovaj supstantivirani adjektiv od ličnog imena, koje se nigdje ne da potvrditi. Kod Sarajeva postoji rijeka *Željeznica*, u Žumberku selo *Želěžno*. Svuda ima ilovastoga terena, koji sadrži željeza. Može se o takvom slučaju raditi i ovdje, a i o željeznim uređajima.

293. Isto tako ne postoji ni lično ime **Zlatanikъ*, koje propinira za *Slatanig* (a. 1384), danas *Schladinggraben*. Poljska mjesna imena kao *Ztoto pole*, *Ztotoalice* moraju se metaforički shvatiti. Upor. i br. 352 *Am Slatt* (a. 1494) sa sekundarnim gubitkom sufiksa *-bn* kao niže br. 301.

294. *Suppenberg* sadrži zacijelo adj. *župañ*. Upor. *Župaña* (Slavonija), supstantivirani adj. *Župañac* (Bosna). I ovdje se može raditi o djelomičnom prevodu: **župañъ brěgvъ*.

295. Za *Svebenic* (a. 1232), danas *šwēwn* predlaže autor **svepъnikъ*, koje kao slov. toponomastikum nikako ne postoji. Za svoju etimologiju nalazi autor potporu u tome, što misli, da je *Drepach* (a. 1344) njemački prevod. Meni izgleda, da se radi po svoj prilici o supstantiviranom adjektivu *svibъnikъ*. Upor. Miklosich n° 646. Autor i sam mora na str. 213, dopustiti umješavanje njem. *swēben*. Time je uklonjena fonetska poteškoća i za vokal.

296. Ne vidim nikako razloga, da bi *Schweinzhof* moralo dolaziti od lok. *živincě*, kad se i ovdje može uzeti umješavanje njemačke riječi u slov. supstantivirani adj. *sviñica*, koji je dosta raširen u toponomastici. Upor. Miklosich 648. Upor. u ostalom autorovu sumnju p. 220 § 117.

301. *Wyeter* (a. 1353.) nikako ne treba da dolazi od ličnog nepotvrđenog imena. Može se lijepo protumačiti sa adjektivom *větrъnъ*, koji je čest toponomastikum. Upor. Miklosich 722. Gubitak *-n* može biti nutarnjo-njemačka pojava.

309., 310. *Zlaggen* (c. 1600) samo djelomično je dobro protumačeno sa slov. *zlāka*. Samo značenje nije nikako dobro naznačeno. Kako se u dokumentima govori „von ainem wisl in der *Zlägen*“, očito je da imademo istu riječ, koja dolazi i u srp.-hrv. *vlaka* i u selu Rovtu (Selška dolina, upor. Blaznik, *Kolonizacija*, p. 37.) *Na*

vlakah kao ime položaja. U dalmatinskom se dokumentima prevodi sa *Dillatum*. Upor. Nastavni Vjesnik, XXX., p. 132., Miklosich 732 i rum. *năvoloaca* „zum zweitenmal umgeackertes Feld“, mac.-rum. *vuloagă* „vrsta gorske livade“. Početno *z* biće ili njemački predlog *ze* ili germaniziranje slovenačkoga (*i*)*z*.

311. *Zmein* (a. 1366) nikako ne će biti *tmina*, kad autor p. 219 i onako mora da prizna, da je fonetska pojava „völlig vereinzelt“. Posvema zadovoljava *Zmij(i)na*, adj. od *zmijb*, u Dalmaciji *Smina* za doba narodne dinastije. Upor. Miklosich n° 774.

317. *Zwanzenhof* biće u vezi sa hipokoristikom od *Svetoslav* > **Svetos*. Upor. za takove hipokoristike od cijeloga prvoga elementa i od početnoga konsonanta drugoga dijela *Budim* od Budimir u južnoslov. imenima mjesta (upor. ČS JZ N, V., 1 sl.) i *Vuksan* od *Vukosav*. I ovdje se može raditi o djelomičnom prevodu. Upor. *Radkersburg* = *Radgona* ČS JZ N., IV., 43. sl. Nerazumljivo mi je, zašto je autor na str. 230. § 126. tako skeptičan u uzimanju prevođenja na ovoj hibridnoj teritoriji.

322. *Targkhenhoff* (a. 1498) može biti *tręg*.

331. *Vleiznig* (a. 1339) je vrlo dobro protumačeno sa supst. adj. *bliznink*, koji je čest u toponomastici, upor. Rad, knj. 224., br. 8. i *Bliznec* selo i potok kod Zagreba. Nerazumljivo je, za što je ovo došlo među „Unklares“, kad su i onako daleko nejasnije stvari došle u prvi jasni dio. Ne radi se, dakako, o značenju „Zwilling“, nego o „vicinus“, koji dolazi i u romanskoj toponomastici, upor. ZfrPh., XXXIX., 611., n° 11. i *Susjed-Grad* kod Zagreba.

335. *Geitsch* (c. 1600) je možda deminutiv *gajič* ili *gajišče*.

336., 337. *Gradlicz* (a. 1430) i *Grandliczteich* dopuštaju upoređene sa *Gradinica*, Ak. Rj., III., 367. Upor. i *Gradnica* = *Gradeneg* (Koruška) Miklosich 122.

353. *Unbiczertal* (a. 1434), *Umbriczental* dozvoljava upoređenje sa toponimom *vr̂bica*. (Miklosich 746) sa umješavanjem njemačkoga prefiksa.

391—393. Značajno je za imena *die Palt(en)* < **Baltō*, koja bi imala da budu ilirska, da označuju i rijeke, koje primaju pritoke sa slovenskim istoznačnim subst. adj. *blatnica* > *Fladnitz*. Radi toga, što nema likvidne metateze u *Palt* i što je *b* < *p*, autor se je odlučio, da je ova imena metnuo među antička. Uporediti ipak treba rum. *baltă*, alb. *baltë*, gdje nije izvjesno, da se radi o ilirskim riječima, v. moju ocjenu *Slavia*, III., 115.

395. Za *Bielaha* (a. 811), danas pritoka Dunava *Pielach*, sasvim je problematično pretpostavljati keltsku izvedenicu na *-ācum*. Glede razloga upor. niže br. 412.413. Lessiakovo tumačenje od *Bēla* (sc. *rēka*) je daleko vjerovatnije. Njemački naziv može biti djelomičan prevod.

402. Kod *Celeia* autor pozivom na § 48. bilj. tumači samo *ě > i* pred *l* i ostavlja nas u nejasnoći u tome, zašto se drugojačije postupka sa *-eia* u *Cilli* negoli n. pr. u *Alteia > Alzei*. Ne objašnjava se o velikoj vjerovatnosti, da se njemački oblik osniva na slov. lokativu, upor. ČSJKZ., III., 30. 152. Upor. sada autora p. 192. § 89., gdje navodi pod *b* primjere za njem. *i* = slov. *i* i p. 192. za *ě > i* pred naglaskom.

412. 413. **Magaliaco* za *Melk* je glasovno doduše moguće, no sasvim je hipotetično za *Mödling*. Mi doduše imademo u Illyricumu kao i ovdje (upor. *Arelape > Erlaf* danas pritok Dunava, u staro doba mjesto, br. 387) dosta primjera, da su se antička imena naselja danas sačuvala samo kao imena rijeka, potoka i planina, nakon što je nestalo staroga naselja: *Marsonia > Mrsunja*, potok kod Broda (Slavonija), *Norin(?)*, potok na mjestu Naronae (Dalmacija), *Promina*, planina kod Promonae (Dalmacija). Ali nemamo nikakovih potvrda za to, da su se imena na *-acum*, koja označuju samo rimske funde, a pripadali su nositeljima galskih i rimskih imena, ikada upotrebljavala i za rijeke. Za vrijeme seobe naroda ovako nazvani fundi i onako su propali. Nema dakle vjerovatnosti, da su im se imena uzdržala baš u nazivima za rijeke koje mimo njih protječu.

417. **Persiniaco* za *Perschling* ima se otkloniti radi razloga iznesenih gore pod 412.—3.; isto tako i **Persio* za *Persenbeug* i *Sveconia* za *Schwechat*, n° 418. i 433., već radi toga što su današnji nazivi potvrđeni samo kao imena rijeka.

419. *Poetovio > Pettau* je očito kasnije u 9. stolj. učenim putem došlo u njemački jezik za vrijeme bavorske kolonizacije; zato nije trebalo da figurira niti u popisu antičkih imena, koja uđu u njem. na osnovu simbioze, niti u fonetici ovih imena (p. 179.)

421. *Pfünz* nije od *ad Pontem*, nego reflektuje analogički vulgarno-lat. nominativ *Pontis* kao *Πόντις* kod Prokopa i u romanskim jezicima. Uporedi razliku u pogledu preglasa prema *Leonhardspfunzen > Ponte Eni*.

430. Njem. oblik a. 977 *ad Sulpam*, danas die *Sulm*, pretpostavlja vulgarnolat. *Solba* za *Solva*. Upor. *solbit* na natpisima, *Pojave* itd., 52.

Ovo bi bile moje primjedbe na g. autorove etimologije, koje nikako ne mogu da umanje vrijednost ove koliko korisne toliko i potrebne studije.

Kao generalne greške g. autorovih etimologija moram da istaknem ove tri stvari.

Prvo i prvo, odviše operira sa suponiranim ličnim imenima. Rezultat je toga rđavoga ubjeđenja, da u slovenačkim imenima doline Murice nalazi i takovih ličnih imena, koja se ne mogu dokazati nigdje u inače dosta prostranom slovenskom svijetu. Upor. n. pr. br. 291., gdje pretpostavlja egzistenciju ličnog imena **Želězn*, koje nigdje ne dolazi.

Nema sumnje, da u imenima položaja (Flurnamen) ima mnogo izvedenica od ličnih imena. Ali ako se prođe n. pr. zbirka Blaznikova, p. 34.—42., gdje ima barem tisuću imena položaja u Selškoj dolini, uvjerićemo se, da je procenat izvedenica od ličnih imena dosta malen spram imena, koja se odnose na druge toponomastičke pojmove. A mora se uzeti, pored toga, na um, da g. Pirchegger obrađuje najstariji sloj slovenačkih imena položaja, čija je kreacija bila završena zacijelo već u 12. stoljeću, ako ne i ranije, i koja se odnose na ekstenzivno obrađivanje tla. Prema računu vjerovatnosti moramo, dakle, uzeti, da ih je percentualno bilo još manje, negoli u moderno doba.

Kao drugu generalnu grešku moram istaknuti, da odviše suponira egzistenciju čistih ličnih imena u dolini Murice kao imena mjesta prema svome nazoru, što ga je iznio na str. 227. sl. § 124.

Slovenska su imena mjesta izvedena od ličnih od reda adjektivne izvedenice, čisti ili supstantivirani adjektivi sa raznim imeničkim sufiksima, od kojih su najčešći: *-bc* (tip *Petrovac*), *-jāk* (tip *Radomerščak*). Osobito je poučan slučaj *Budin(m)* = madž. *Buda*, koji je g. Melich izvrsno protumačio. To vrijedi i za moderno doba, kad se u Hrvatskoj prave mjesna imena, da se počasti čija uspomena, kao n. pr. *Amruševo* od *Amruš* (načelnik zagrebački). Pogotovo to vrijedi za ovako staro doba, u koje idu slovenačka imena u dolini Murice.

Prema tome će se morati za (*iuxta fluvium*) *Zethmisel* (a. 1214., br. 305.), danas sa gubitkom početnoga *z-*, koji se je identificirao sa predlogom *ze* (= *zu*), *Etmissel*, zacijelo suponirati adjektiv na *-jē* **Sětomysl'v*, koji nije bio supstantiviran kao n. pr. u *Černomerec* < *Črnoměř'v* + *-bc*, potok kraj Zagreba.

Kao treću zamjerku moram istaći, da g. autor ne iznosi sva toponomastička appellativa kod takovih imena mjesta, koja glasovno dopuštaju različitu interpretaciju. Zašto nije istakao kod *Kra^esnitz*

(c. 1500.) mogućnost supstantiviranoga adjektiva od *kras* (= karstni teren), koji apelativ dolazi veoma često kao naziv za položaje na otoku Krku i u Selškoj dolini (upor. Blaznik, o. c., 41. u Nemiljama i Dražgošama)? Ova primjedba osobito vrijedi za imena, kao što su *Grass* (a. 1494) im *Grazzekh* (a. 1424), koje pod br. 162. i 163. izvodi od *hrast*. Posljednje ime može biti po svoj prilici lijep slovenački lokativ plurala **na Kraseh*.

U ovakovim slučajevima mora da temeljito ispitivanje terena pruži mogućnost za odluku između više jednako opravdanih etimologija. Više puta biće odluka i onako nemoguća. Zadaća je ipak lingviste, da postavi i glasovno opravda mogućnosti, koje se postavljaju same od sebe na osnovu upoređivanja sa toponomastičkim materijalom u različitim krajevima, — to g. autor i čini u obilnoj mjeri, s pohvalom se mora istaći —, kako bi pomogao budućem kulturnom historičaru, koji će graditi svoje zaključke na toponomastici.

Od sitnijih stvari iz fonetičke analize ističem, da kod *Auelniz* (a. 1025), danas *Aflenz* (br. 1.), i kod *Awerspach* (a. 1333) (br. 3) < *javor* nikako ne vidim razloga za mišljenje, koje iznosi na p. 209. § 104., da su ova imena preuzeta prije razvijanja proteze *j-*. Kako je ovo *j-* sačuvano n. pr. u *Journickk* (a. 1363), a ispalo n. pr. u *Assling* < *Jesenice*, moraće se nestanak u *Aflenz*, *Auerspach* tumačiti internonjemačkim razlozima (umješavanje suzvučnih njemačkih riječi i t. d.) *Golrat* (br. 238) ne treba da je kompositum, jer može biti i *golъ rѣтъ* (p. 224.). Isto tako i *Tolrad* može da bude *dolъ rѣтъ* sa kasnijim gubitkom *n*, upor. a. 970 *Vdulen* (< *vъ dolъni*) *duor* = njem. *Nidrinhof*.

Ono, što autor naziva „wechselnde Stammbildung“, nalazi se i na srp.-hrv. teritoriji. Današnja *Mitrovica* zvala se nekada *Dimitrovci* (upor. Јужносл. Фил., III, 74.). Tragova dosta brojnih primjera ima za to i kod cara Konstantina, kad piše naša imena kao čiste adjektive (upor. sada *Zeitschrift für ON forschung*, IV., 233.), a danas su supstantivirani adjektivi. Car Konstantin pruža primjere i za t. zv. *Teilübersetzung-e*, o kojima autor govori na str. 231 pod c. Primjer je za to *τὸ Μοκρῶνικον*, t. j. *mъkъrski grad*, danas *Makarska*. Tu je *grad* preveden sa kraticom od *κῆστρον* (*ibidem*). Sve su ovo veoma stare i obične toponomastičke pojave.

Kao primjer za slučaj mijenjanja ličnog imena, što autor navodi u § 121 c, može još bolje da posluži *Radmannsdorf* za slov. *Radovljica*, gdje imamo zapravo dva hipokoristika od istoga imena: *Radman* i *Radoje* od *Radoslav*. Upor. ČSJKZ, IV., p. 45.

Ne razumijem autora, kad u § 122. *b* govori o hipertrofiji sufiksa u slučajevima, kao što su *Draskovcz* (a. 1375) i *Khriebenikh* (a. 1478), a zna se, da je to najobičniji slov. način izražavanja imena mjesta izvedenih od adjektiva od ličnih imena. Zadnji sufiks *-ikz* daje adjektivu na *-ovz*, *-ivz* vrijednost supstantiva. Tu nema niti kakove hipertrofije niti „Mischbildung-a“, pa ne treba misliti ni na kakove analogije, kako čini autor.

Isto mi je tako nerazumljivo, zašto bi naš lokativ plurala *Cirminach* (a. 1048) od nom. *Cr̃m̃b̃ñane* u Gornjoj Štajerskoj imao da bude prevod od njemačkoga *Rotenmannun*, a ne obratno, kad se zna, da bavarska kolonizacija i onako dolazi poslije Slovena u ovim krajevima.

Kako sam već gore rekao, autor se zadovoljava jakom i penetrantnom fonetičkom analizom imena, a ne upušta se nikako u kulturno-historijske sinteze, koje se mogu dobiti iz ovih studija. Ostavio nas je u potpunoj neizvjesnosti o pitanju, kako se odnosi brojno i teritorijalno onaj toponomastički materijal, koji je u ovom kraju nastao nakon njemačkoga koloniziranja i nakon što nestade Slovenaca među Nijemcima prema starijem slovenačkom toponomastičkom materijalu? Mi na osnovu imena, što ih je iznio g. Pirchegger, ne možemo još zasada ništa da saznamo o tome, koliku su zemlju učinili već Slovenci urbanom, a koliku nakon toga Nijemci. Za sve to će trebati posebnih studija, kojima će dobro doći radnja g. Pircheggerova.

Najvažniji fakt, koji izlazi iz slov. nomenklature Pircheggerove je taj, da su glavnu rijeku ovoga kraja Nijemci preuzeli u slovenačkom obliku.

Sloveni običavaju kao i Latini u Galiji imenovati pritoke deminutivima, upor. *Neretva* i njezina pritoka *Neretvica* u Hercegovini, *Don* i *Donec* u Rusiji, a *Mosa* i *Mosella* u Galliji. Tako se pritoka rijeke *Mora* > njem. *Muora*, danas *Mur* < keltsko (?) *Marus* nazva *Morica* (potvrđeno ovako već g. 860.).

Autoru valja primjetiti pod br. 227., da slov. oblik *Mora* postoji još i danas u imenu zemlje *Međimorje* i ethnikonu *Međimorec*. Ovako govori narod onoga kraja. (*Među*)*mur*(*je*) je književni srp.-hrv. oblik, koji je nastao, kako g. autor p. 195. ispravno uči, na osnovu njemačkoga *Mur*. Zvezdicu valja, dakle, sa starosl. *Mora* skinuti.

Nadalje valja iz ovih studija istaknuti činjenica, da su i potoci, koji se slivaju u Moricu, slovenački.

Iz svega ovoga valja stvoriti zaključak, da naš toponomastika ovoga kraja uči, kako se je prva slovenska kolonizacija vršila uz

glavnu rijeku i njene pritoke. Baš ovo ističe i Blaznik u svojoj disertaciji p. 14. sl. za Selšku dolinu.)

Imamo, prema tome, i ovdje na sjeveru apsolutno isti slučaj kao i na jugu, da Nijemci kao kasniji došljaci preuzimlju slovenačku nomenklaturu za rijeke. Upor. na jugu njem. *Sann* < slov. *Savinja*, *Drann* < slov. *Dravinja*, ČSJKZ, III. p. 152. I ovdje se historija opetuje. Nijemci čine kasnije ono isto, što su Slovenci ranije učinili, kad su zamijenili romanizirane Kelte u Noricum. Oni od njih preuzeše nomenklaturu za veće rijeke (*Marus*, *Savus*, *Dravus*) i samo manjim pritokama (*Morica*, *Savinja*, *Dravinja*) daju svoje izvedenice kao imena rijeka.

I ovdje na sjeveru nalazimo iste motive za nazive potoka kao i na ostalim slov. teritorijama. *Rasing*, potok kod Mariazella, zove se g. 1371. „das wasser genant“ *Resnik* < **račbnik* (p. 223.), supstantivirani adjektiv, koji dolazi u potpunom obliku kao *Rakov potok* u Hrvatskoj, a kao *Raccinico* pominje se već oko g. 1090., danas *Račnik* u Srinjinama (Rad, knj. 224., br. 135.).

Baš ovaj materijal, sakupljen na teritoriji, koja već odavna nije slovenska, u koliko je siguran, biće od osobitog naučnog interesa za upoređenje, da bi se saznala najstarija slov. toponomastička manira.

Osobito upada u oči, da g. Pircheggerova analiza nije iznijela nijednog imena, koji bi se odnosio na pogansku religiju Slovena. Svakako je to značajan fakt, jer i druge još danas slovenske teritorije pružaju veoma malo materijala u ovom pravcu. Izgleda, da je kršćanstvo, koje je izvanredno mnogo tragova ostavilo i ostavlja u toponomastici još i danas, radikalno u ovom pravcu postupalo.

Od imena, koja se odnose na religiju, navodi se samo *Bubosting* (a. 1494.) (br. 48.) < *popovščina* „posjed svećenika u Aflenzu“. Upor. *Popovo polje*, *Popove Gomile*, *Popova luka* u srp.-hrv. toponomastici (Rad, knj. 224, br. 123.). Dakle samo jedan recentan naziv imamo ovdje. Što je bilo sa starom religijom, o tome toponomastika ovoga kraja šuti.

II.

Sasvim drugojačijega je karaktera disertacija g. Pavla Blaznika „Kolonizacija Selške Doline“, Ljubljana 1928, str. 118. On studira imena mjesta ne da rasvijetli lingvistička pitanja, nego stvarna, koja ga interesuju, t. j. koliko pružaju podataka za pitanja historije kolonizacije.

Na prvi se pogled vidi, da radnju piše nelingvista. Imena mjesta selške doline daje djelomice u književnom slovenačkom jeziku bez naznake akcenta, lokalnog izgovora i varijacije u deklinaciji.

Radnja je uza sve to veoma vrijedna, jer vanredno tačno identificira (p. 21. sl.) grafije urbara od g. 1291. i dalje sa modernim oblicima. Ovaki je rad preduvjet za svako toponomastičko istraživanje. Na str. 13. sl. konsultira i geografska imena, da bi riješio pitanje, da li je Selška dolina bila nastavana u predslovensko doba, nakon što mu arheologija i prehistorija nije dala nikakova rezultata. Tu čitamo i jednu dosta lakoumnu tvrdnju. Autor veli, da „pri izčrpnj zbirki vseh geografskih imen ni zasledil nikakih predslovenskih tvorob“. Izgleda, da ima u vidu samo imena naselja, položaja (Flurnamen) i terenskih oblika. Ali u pitanjima starosti toponomastičkih riječi najvažniju ulogu igraju imena rijeka. Može se postaviti danas kao toponomastički aksiom, da najstariji elemenat pružaju imena većih rijeka. Selškom dolinom protječe *Sora*, koja prima kod Škofje Loke *Polljansku Soru*, a na svome izvoru ima *Zgornju* i *Spodnju Soricu* te *Zadnju Soru*. Njemački urbar iz g. 1291. piše je sa diftongom „maio-rem amnem qui *Zoura* vocatur, trans *Zouriza*“ (p. 15. bilj. 26). Možda se ima čitati **Zuora*, pa imamo isti srednjo-njem. refleks kao i kod *Mora* (upor. Pirchegger, o. c., p. 194. sl. i br. 227). Imamo dakle svakako neslovensku riječ **Sarus* > *Sora*. Može se doduše reći, da Slovenci nijesu saznali za nju baš u Selškoj dolini, nego kolonizujući njezino ušće u Savu, pa idući njezinim obalama sve do izvora. Ali prisutnost ovoga predslovenskega imena nalaže nam, da ne stvaramo zaključka, da ova dolina u predhistorijsko i rimsko doba nije bila naseljena.

Naziv *Sarus* dolazi u imenu rijeke *Sáravus* na galskoj teritoriji, sa nenaglašenim sufiksom *-avos* danas *Sarre*, njem. *Saar*, pritoka Rajne. Keltska nomenklatura utvrđena je u ovim krajevima nedvo-umno sa *Neviodunum* „Novi grad“.

Pored onoga dijela rasprave, gdje g. Blaznik identificira grafije u urbarima sa modernim imenima, najviše taponomastičara interesira onaj dio njegove radnje, gdje na str. 34.—42. daje detaljne liste imena položaja u selškoj dolini. Materijal je razdijelio po županijama i po selima. Kod svakog imena naznačuje kategoriju kulture, da li je njiva, travnik, sjenokos, šuma ili pašiste. Ovo kategorisanje i dioba po selima ima se pohvaliti. Lingvistu smeta, što nije naznačen i naglasak, partikulariteti iz deklinacije i upotrebe sa predlozima. Etimologa opet smeta, što kod pojedinih imena kao *Vrtača*, *Kras*, *Kališnik* (od *kalъ*) i t. d. nema indikacije tla. Kod *Bezovnica*, *Zovice*, *Bzne*, koje izgledaju, da su izvedenice od toponomastičkoga apelativ *brъъ* „sambucus“, treba i indikacija o terenu.

Da bi se budući etimolog mogao lako orientirati, trebalo je nacrtati za svaku županiju poveću kartu i brojevima naznačiti, gdje se pojedino ime nalazi.

Ovo sve autoru nije trebalo za njegove svrhe. Ali ću već ovdje da istaknem i pokažem na njegovu primjeru nužnost takova rada. G. Blaznik kaže na str. 33., da će upotrebiti geografska imena, da dokaže svoju tezu, koju resumira na str. 42., „da je selško ozemlje v ranem srednjem veku najprej naselil slovenski živelj, da je pa tudi kasneje, ko je ta ekstenzivno naseljena tla začel kolonizirati intenzivneje — škofov oskrbnik, nastopal kot kolonist izključno le Slovenec brez najmanjše nemške primesi“. Ova će teza sama po sebi biti bez sumnje ispravna, ali ju je g. Blaznik sa gledišta toponomastičke nauke dokazao sasvim diletantski.

Da bi je dokazao, on je podijelio toponomastički materijal svakoga sela prema izvoru toponima, t. j. na slovenačka i njemačka. Ali je tu postupio bez nužne akribije i bez nužnog etimologičkoga razlikovanja. Među njemačka imena su došla n. pr. *bošt, štala, v flančkah*, a među slovenačka *kajža, bajta* i t. d. Trebalo je tačno razlikovati i postaviti druge kategorije, da bi se dobio dokaz. Trebalo je razlikovati takove germanizme, koji su ušli u slovenački saobraćajni govor od onakovih njemačkih toponima, koji nijesu dio saobraćajnoga govora. *Rovt, rovtar, bošt, per kajž*, i t. d. etnologički ništa ne dokazuju. To su isto tako slovenački toponimi kao i n. pr. *Per jezerc, Črn student, V črnič, Hudi laz, Za zalo jamo, Pod hudo njivo* i t. d.

Daleko je važniji u ovom pravcu n. pr. *Lavtrski vrh* u županiji Strmica (p. 39), gdje imamo neobičnu adjektivnu izvedenicu na *-vskv* od ličnog imena *Walter* potvrđenog za ovaj kraj. Očekivali bi adjektiv na *-ovv*. Ali su Slovenci onoga doba imali još slovenski onomastički sistem (upor. p. 32: item in der Leubs apud Zobodinum et Zemigoy sunt Ill hube culte“), bilo im je dakle ime *Walter* tuđe, stvorili su od njega adjektivnu izvedenicu na *vskv*, koja je dopustiva u *gradski, fratarski* i t. d.

Karakteristično je i ime sela *Rantovše* u županiji Stirpnik (p. 36), gdje imademo u *Spodnoj i Zgornjoj Luši* i ime položaja *Rantov vrh*. Radi se dakle i opet o adjektivnoj izvedenici od neslovenačkog njemačkog ličnog imena *Rand* sa sufikslnim konglutinatom *-ovše* > *ovv* + *vskv* + *vb*. Ovakovo ime kao i gornje zaista dokazuje, da je ovdje bilo bavarske kolonizacije među slovenačkim življem, a ne *rovč, bošt* i t. d.

Čak niti očiti toponomastički germanizmi kao *Fošgaus* > *Forsthaus* u županiji Rudno (p. 40) ništa ne dokazuju u etnografskom pravcu

za 12. i 13. stoljeće, jer je *haus* mlado i jer sama riječ dokazuje samo postojanje njemačke šumske uprave u ovom kraju, a ništa za narodnost obdjelavalaca zemlje, t. j. pravih kolonizatora.

Daleko veću dokaznu moć za provenienciju kolonizatora imaju i oni toponimi, koje je Blaznik unio među slovenačke kao imena položaja (Flurname): *Korošovc* (Spodnje Lajše, p. 41.) i u pl. *Korošovce* (Dražgože na Pečah, p. 41.), gdje imademo supstantivirane adjektivne izvedenice od *koroški* < *koronl'vskv* + *javv* + *vc*. Kolonizator je prema tome došao iz Koruske.

Za svoju tezu o slovenaštvu kolonizatora imao je autor daleko bolje sredstvo u analizi onih mjesnih imena, koja su izvedena od starih slovenskih ličnih imena. Tako u imenu sela *Dragobaček* (županija Stirpnik, p. 37). U okolišu toga sela imademo i ime položaja *Dragobaška*. Nema nikakove sumnje, da su to izvedenice od ličnog imena *Dragobrat*, koje je potvrđeno od 14. stoljeća, upor. Ak. Rj., II., 748. Adjektivni toponim na *jb* nalazi se u *Dragobraća*, selo u Srbiji, *ibidem*. *Dragobaček* je dakle *dragobrat'* + *jāk*. Drugo *r* ispalo je radi disimilacije, koja je sasvim razumljiva u ovim krajevima, gdje već od 13. stoljeća nestaje slovenskoga onomastičnog sistema na korist kršćanskoga. Ime je postalo nerazumljivo, pa je bilo oblakšavano.

Ovakav izvrstan primjer u etnografskom pogledu je ime sela *Dražgoše pri Cerkvi* i *Dražgoše na Pečeh* (županija Rudno), koje dolazi *Dražgost* + *jb*. Za ime **Dražgost* nema doduše potvrda, ali je njegovo postojanje ipak nesumnjivo obzirom na *Draž*, *Draž*e (upor. *Dražev Do* u Bosni, *Dražev Vrt* u Boči = *Draževac* u Srbiji), *Dražilo*, za koje donosi potvrda Ak. Rj., II., 763.

Za *šč* > *š* u ovim krajevima upor. ime položaja *Gradiše* < *gradišče*, koje se nalazi baš u opsegu sela *Dražgoše*, *Kališe* (u županiji Rudno p. 42) < **Kališče*. Od posljednjega imamo i izvedenice *Per za Kališnc*¹ u *Dražgoše pri Cerkvi* (p. 41.). Za tim *Pod kopišam* u selu Stirpnik (p. 37) < *kopišče* (Pleteršnik, I., 431.)

Nema nikakove sumnje, da je g. autorova etnografska analiza toponomastičkoga materijala Selške doline diletantska i posve nedo-

¹ Treba rastavljeno pisati. Gomilanje predloga dolazi u imenima položaja (Flurnamen) i u mome dialektu. Ako se lokalitet zove *Za židenicom*, *Za žžom*, *Pot žžom*, onda se ovaj predložni adverb smatra kao jedan pojam izražen imenicom i može da dobije drugi predlog *pod* i *za*, da se označi položaj druge njive. Ovdje je od *Kališe* = *Kališče* izveden supstantivirani adjektiv *Kališnc* = **Kališčenec*.

voljna. Ispričati se može time, 1. što ju je dao kao nelingvista, 2. što je to kod nas prvi pokušaj upotrebljavanja toponomastike u naučne etnografske svrhe i 3. što strogi metod u ovom dijelu toponomastike još nije ni utvrđen.

Već je to napredak za toponomastičku našu nauku, što je g. Blaznik dao iscrpne liste ovoga materijala za Selšku dolinu. Bili bi sretni, da ih imamo za svaku našu dolinu u ovoj mjeri i ovako razređenu prema selima i prema kategorijama kulture tla. Mnogo više diletantizma ima u ovom pravcu u beogradskom *Srp. etnografskom zborniku* i u zagrebačkom *Zborniku za narodni život i običaje*.

Za svoju tezu o slovenačkoj etnografskoj provenienciji kolonista Selške doline imao je g. Blaznik daleko jače uporište u antroponičkom materijalu urbara. Za čudo je, što ovaj materijal on uopće nije ni konsultirao. Kad i kad, ili bolje često puta, ovaj je materijal mnogo pouzdaniji za prosuđivanje etnografskoga sastava nekoga kraja negoli toponomastički.

Iz njegovih navoda na str. 32. ističem n. pr.: 1. „apud *Luntzarium* in dem Ravnich“, gdje očito imamo obični slovenački kognomen *Lončar*; 2. U *Zemigoy*, u Luši, imamo lijepo naše ime *Semigoj*, od kojega prvi dio kao hipokoristik *Semko* dolazi nebrojeno puta u dubrovačkim listinama; 3. „in der Leubs apud *Ztanzonem*;“ ovdje imademo lijep slovenski hipokoristik *Stančo* od *Stanislavč*; 4. u istome selu *Zwetogoy* > *Svetogojč*. Sve je to iz urbara g. 1291. Vidimo dakle, da je u ovome kraju na koncu 13. stoljeća jošte u potpunom cvatu, kao i u susjednoj Hrvatskoj, slovenski onomastički sistem. Istom kasnije potisnuo ga je kršćanski sistem kao i u Hrvatskoj. Nositelji ovakovih imena su bez ikakove sumnje isključivo Slovenci, a ne Nijemci. Time je dan dokaz o etnografskoj provenienciji kolonista.

Od drugog divnog leksikalnog materijala ističem iz g. Blaznikove zbirke: 1. *Pod Trbež* (Spodnja i Zgornja Luša, p. 36) < *trebežv*, istoznačni naš toponim sa njemačkim *Rovt*; 2. *Na vlakah*, u Rovtu (p. 37.), dolazi i u Dalmaciji (v. gore, p. 6.); 3. *Za zgonam*, u selu Dragočaček, nalazi se i u Dalmaciji,¹ 4. *V Prtisk*, u selu Bukovica, doziva mi u pamet *Prītiske*, ime livade u mome rodnom kraju; 5. *Na Prlog*, u selu Javorniku (p. 39), odgovaraju nebrojeni *Prelog*, odatle supst. adj. *Preloščica* (kod Siska) u Hrvatskoj, 6. *Kras* i *Vrtace* su ovdje

¹ Upor. moj *Vorläufiger Bericht über eine toponomastische Studienreise in Norddalmatien* (Anzeiger, phil.-hist. Kl., k. Akad. Wien, 1914, Nr. VI.), p. 8.

veoma brojne kao i na ostrvu Krku i drugdje. Zacijelo su karakteristike terena. 7. U selu Njivica imamo na veliko čudo *Banovc* (p. 41) kao u Hrvatskoj. Možda je to ostatak toponomastički iz doba Avara. I t. d.

Nače je g. Blaznikova radnja veoma zanimiva. Ne osjećam se dovoljno kompetentnim, da se upustim u kritiku historičkoga dijela. Izrazujem samo želju, da bi slijedile i druge rasprave (disertacije) u ovom pravcu. Naši mladi ljudi najljepši će doktorat steći ovakvim proučavanjem domaćega materijala.

U gornjim primjedbama htio sam samo da karakterišem svoje gledište u ovim pitanjima i da, uz put, označim interes i rezultat, koji mogu da imaju toponomastičke studije u pravcu, kojim je g. Blaznik pošao.

Vivant sequentes!

Résumé.

Contribution à la toponomastique slovène.

Dans cette thèse l'auteur étudie en détail l'oeuvre du slaviste allemand Pirchegger „Die slavischen Ortsnamen im Mürzgebiet“ (Leipzig 1927) et le critique de la façon suivante: Son étude toponomastique est, du point de vue linguistique, parfaite, sa méthode sûre. Son ethymologie s'appuie sur l'orthographe historique et sur une connaissance complète de la prononciation locale. Il montre partout qu'il est maître de son sujet, dans le domaine de la linguistique slave et germanique.

